



**Ringerike kommune**

# Regnskap 2014



Innhold:	
	Side
Regnskapsskjema 1A Driftsregnskap	2
Regnskapsskjema 1B Driftsregnskap	2
Regnskapsskjema 2A Investeringsregnskap	3
Regnskapsskjema 2B Investeringsregnskap	3
Balanseregnskap	4
Økonomisk oversikt drift	5
Økonomisk oversikt investering	6
Note 1 - Regnskapsprinsipper	7
Note 2 - Vesentlige poster og transaksjoner	9
Note 3 - Endring arbeidskapital - del 1: bevilgningsregnskapet	11
Endring arbeidskapital - del 2: balanseregnskapet	11
Note 4 - Avsetninger og bruk av avsetninger	12
Note 5 - Betingede forhold og hendelser etter balansedagen	13
Note 6 - Endring av prinsipper, estimater og retting av tidligere års feil	14
Note 7 - Kapitalkonto	15
Note 8 - Regnskapsmessig resultat	16
Note 9 - Pensjonsforpliktelser	17
Note 10 - Garantiforpliktelser	21
Note 11 - Fordringer og gjeld til KF og samarbeid etter KL § 27	21
Note 12 - Langsiktig gjeld	22
Note 13 - Aksjer og andeler	23
Note 14 - Finansielle omløpsmidler	24
Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler	24
Note 16 - Vesentlige forpliktelser	25
Note 17 - Organisering av kommunens virksomhet	26
Note 18 - Ansatteforhold, likestilling, godtgjørelser og revisjonshonorar	27
Note 19 - Investeringsoversikt	28
Note 20 - Anleggsmidler	29
Note 21 - Gebyrfinansierte selvkosttjenester	30

## Regnskapsskjema 1a driftsregnskapet

- satt opp slik kommunestyret vedtok budsjettet

Mill kr.

Avvik: - negativt/merforbruk, + positivt/mindreforbruk i forhold til budsjett

	Regnskap 2014	Regulert budsjett 2014	Avvik ift budsjett	Avvik ift budsjett i prosent	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013	Note
Skatt på formue og inntekt	-636,7	-633,7	3,0	0,5 %	-659,7	-627,5	
Eiendomsskatt	-54,4	-54,3	0,2	0,3 %	-54,3	-55,0	
<b>Sum skatteinntekter</b>	<b>-691,1</b>	<b>-688,0</b>	<b>3,2</b>	<b>0,5 %</b>	<b>-714,0</b>	<b>-682,5</b>	
Ordinært rammetilskudd	-708,4	-720,0	-11,6	-1,6 %	-720,0	-679,1	
Merverdiavgiftskompensasjon drift	-43,2	-46,2	-3,0	-6,6 %	-46,2	-42,2	
Merverdiavgiftskompensasjon investeringer						-14,1	
<b>Sum rammetilskudd og merverdiavgiftskomp.</b>	<b>-751,6</b>	<b>-766,2</b>	<b>-14,6</b>	<b>-1,9 %</b>	<b>-766,2</b>	<b>-735,4</b>	
Sum generelle tilskudd og salgsinntekter	-25,4	-24,8	0,7	2,7 %	-24,8	-29,2	
<b>= Sum frie disponible inntekter</b>	<b>-1 468,2</b>	<b>-1 479,0</b>	<b>-10,8</b>	<b>-0,7 %</b>	<b>-1 505,0</b>	<b>-1 447,1</b>	
Renteinntekter og utbytte	-5,1	-5,5	-0,4	-7,5 %	-5,5	-8,3	
Utbytte fra Ringerikskraft AS	-36,7	-8,8	27,9	317,2 %	-8,8	-8,8	
Mottatte avdrag utlån (Boligstiftelsen)	-0,1	-0,1	0,0		-0,1	-0,1	
Startlån - mottatte renter	-3,7	-2,8	0,9		-2,8		
<b>Sum finansinntekter</b>	<b>-45,6</b>	<b>-17,2</b>	<b>28,4</b>	<b>164,8 %</b>	<b>-17,2</b>	<b>-17,2</b>	
Renteutgifter, provisjon og lån	26,2	31,1	4,9	15,7 %	31,1	31,5	
Startlån - renteutgifter	3,9	4,2	0,3		4,2		
Avdrag på lån	46,2	47,0	0,8	1,6 %	47,0	43,2	12
<b>Sum finansutgifter</b>	<b>76,4</b>	<b>82,3</b>	<b>5,9</b>	<b>7,2 %</b>	<b>82,3</b>	<b>74,8</b>	
<b>= Netto finansutgifter</b>	<b>30,8</b>	<b>65,1</b>	<b>34,3</b>	<b>52,7 %</b>	<b>65,1</b>	<b>57,6</b>	
Inndekning av tidligere års underskudd						45,6	8
Bruk av tidligere års mindreforbruk						-45,6	4
Bruk av likviditetsreserven							8
Avsetning disposisjonsfond (netto)							4
Avsetning bunde driftsfond (netto)							4
<b>Sum netto avsetninger</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>		<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	
<b>Overført fra drift til investeringsregnskapet</b>	<b>0,6</b>	<b>0,5</b>	<b>-0,1</b>	<b>-12,4 %</b>	<b>0,5</b>	<b>11,9</b>	
<b>Sum til fordeling drift</b>	<b>-1 436,8</b>	<b>-1 413,4</b>	<b>23,4</b>	<b>1,7 %</b>	<b>-1 439,4</b>	<b>-1 377,7</b>	
<b>Fordelt på enhetene iflg skjema 1B</b>	<b>1 411,2</b>	<b>1 403,2</b>	<b>-8,0</b>	<b>-0,6 %</b>	<b>1 429,2</b>	<b>1 384,2</b>	
<b>Regnskapsmessig mer+/mindreforbruk-</b>	<b>-25,7</b>	<b>-10,2</b>	<b>15,5</b>		<b>-10,2</b>	<b>6,5</b>	8

## Regnskapsskjema 1b driftsregnskapet

- satt opp slik kommunestyret vedtok budsjettet

Mill kr.

Avvik: - negativt/merforbruk, + positivt/mindreforbruk i forhold til budsjett

	Regnskap 2014	Regulert budsjett 2014	Avvik ift budsjett	Avvik ift budsjett prosent	Opprinnelig budsjett 2013	Regnskap 2013
0 Folkevalgte og revisjon	5,7	6,7	1,0	14,6 %	6,5	6,8
1 Rådmann, strategiske tiltak	23,7	21,6	-2,1	-9,8 %	16,8	17,3
2 Fellestjenester, fellesutgifter m.v.	66,6	70,2	3,6	5,1 %	71,0	68,3
3 Oppvekst og kultur	555,3	546,3	-9,0	-1,6 %	448,0	453,0
4 Helse	619,0	613,6	-5,4	-0,9 %	657,5	676,4
5 Tekniske områder	168,8	178,7	9,9	5,5 %	167,9	148,5
7 Avsetninger, overføringer særbedrifter m.v	-27,9	-33,7	-5,9	-17,4 %	61,6	14,0
<b>Sum tjenesteproduksjon</b>	<b>1 411,2</b>	<b>1 403,2</b>	<b>-8,0</b>	<b>-0,6 %</b>	<b>1 429,2</b>	<b>1 384,2</b>

## Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

Tall i mill. kroner

		Regnskap 2014	Regulert budsjett 2014	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013	Note
	KOSTRA-ART					
Investeringer anleggsmidler		82,40	92,87	194,19	102,15	
Utlån og forskutteringer	(520:521)	21,77	35,00	35,00	32,51	
Kjøp av aksjer og andeler	(529)	6,91	6,09	3,80	11,12	
Avdrag på lån	(510:519)	5,64	5,78	5,78	5,53	
Avsetninger	(530:539+548:569)	18,92	9,50	0,50	10,46	4
<b>Årets finansierungsbehov</b>	<b>Sum(L1:L4)</b>	<b>135,64</b>	<b>149,25</b>	<b>239,28</b>	<b>161,77</b>	
Bruk av lånemidler	(910:919)	-86,68	-118,64	-209,70	-110,59	7
Salg anleggsmidler	(660:679)+929	-127,17	-2,00	-2,00	-8,29	
Tilskudd til investeringer		-	-	-	-	
Kompensasjon for merverdiavgift	(729)	-8,56	-7,75	-18,86		
Motatte avdr utlån	(700:789+920:928)	-14,16	-4,41	-4,41	-24,41	
Andre inntekter	(600:659;900:909)	-1,91	-	-	-1,63	
<b>Sum eksternt finansiering</b>	<b>Sum(L7:L11)</b>	<b>-238,48</b>	<b>-132,81</b>	<b>-234,98</b>	<b>-144,93</b>	
Overført fra driftsregn.	(970:979)	-0,56	-0,50	-0,50	-11,91	2
Bruk av avsetninger	(930:969)	-17,77	-15,94	-3,80	-4,93	4
<b>Sum finansiering</b>	<b>Sum(L12:L14)</b>	<b>-256,82</b>	<b>-149,25</b>	<b>-239,28</b>	<b>-161,77</b>	
Udekket/udisponert	(L5-L15)	-121,18	-	-	-	8

## Regnskapsskjema 2b - investeringsregnskapet

Tall i mill kr

	REGNSKAP 2014	REGULERT BUDSJETT 2014	REGNSKAP 2013	REGULERT BUDSJETT 2013
<b>Investeringer i anleggsmidler:</b>				
610 Rådmann og strategiske tiltak	0,00	7,89	-	-
620 Støtteenheter	0,00	0,00	-	0,28
624 IT	14,75	16,30	14,01	15,68
640 Helse	0,45	0,28	1,36	2,01
651 Teknisk tjeneste VAR	30,35	31,21	26,02	56,51
652 Miljø og Areal	-0,04	0,97	0,27	0,79
653 Brann og Redning	0,46	0,54	7,72	7,40
654 Inv eiendomsforvaltning	0,01	0,41	-	-
655 Vei Park og Idrett	7,14	3,14	10,17	19,45
656 Byggeprosjekter	10,53	18,19	28,87	46,98
657 Inv utbyggingsprosjekter	7,89	11,70	-	-
690 Aksjer,Utlån, Fond og mva komp.	-71,54	-90,64	-88,41	-149,09
<b>Sum investeringer i anleggsmidler</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## Balanseregnskapet

<u>EIENDELER</u>		REGNSKAP 2014	REGNSKAP 2013	REGNSKAP 2012	NOTE
<b>A. ANLEGGSMIDLER</b>	<b>KAP. 2.2</b>	<b>3 463 153 298,81</b>	<b>3 249 071 275,98</b>	<b>2 951 781 825,56</b>	
FASTE EIENDOMMER OG ANLEGG	(2.27-2.29)	953 264 074,75	932 749 263,16	898 505 340,76	
UTSTYR, MASKINER OG TRANSPORTMIDLER	(2.24-2.26)	76 050 485,02	72 179 832,88	59 158 341,91	
UTLÅN	(2.22-2.23)	149 068 108,04	140 246 365,94	118 918 479,89	
AKSJER OG ANDELER	(2.21)	193 512 378,00	210 558 051,00	199 718 332,00	13
PENSJONSMIDLER	(2.20)	2 091 258 253,00	1 893 337 763,00	1 675 481 331,00	9
<b>B. OMLØPSMIDLER</b>	<b>KAP. 2.1</b>	<b>592 798 117,69</b>	<b>399 752 301,84</b>	<b>361 372 291,02</b>	
KORTSIKTIGE FORDRINGER	(2.13-2.17)	120 590 980,93	102 042 655,50	95 500 473,47	
PREMIEAVVIK	(2.19)	197 570 031,02	151 546 963,02	147 434 711,02	9
AKSJER OG ANDELER	(2.18)				
SERTIFIKATER	(2.12)				
OBLIGASJONER	(2.11)	12 000,00	14 000,00	14 000,00	14
KASSE, POSTGIRO, BANKINNSKUDD	(2.10)	274 625 105,74	146 148 683,32	118 423 106,53	
<b>SUM EIENDELER (A + B)</b>		<b>4 055 951 416,50</b>	<b>3 648 823 577,82</b>	<b>3 313 154 116,58</b>	
 <b><u>EGENKAPITAL OG GJELD</u></b>					
<b>C. EGENKAPITAL</b>	<b>KAP. 2.5</b>	<b>6 479 256,58</b>	<b>169 802 309,06</b>	<b>167 693 007,49</b>	
DISPOSISJONSFOND	(2.56-2.57)	-450 423,04	-450 423,04	-613 553,04	4
BUNDNE DRIFTSFOND	(2.51-2.52)	-33 484 392,91	-28 786 865,30	-27 913 268,61	4
UBUNDNE INVESTERINGSFOND	(2.53-2.54)	-22 226 531,14	-26 976 531,14	-29 460 597,85	4
BUNDNE INVESTERINGSFOND	(2.55)	-33 094 083,67	-27 202 467,19	-19 186 670,15	4
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	(2.5950)	-25 661 360,13		-45 589 752,93	8
REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK	(2.5900)	27 679 654,44	27 679 654,44	66 764 122,40	8
UDISPONERT I INVESTERINGSREGNSKAP	(2.5960)	-121 182 400,00			8
UDEKKET I INVESTERINGSREGNSKAP	(2.5970)				8
LIKVIDITETSRESERVE	(2.5980)				8
KAPITALKONTO	(2.5990)	217 342 189,05	227 982 337,31	226 136 123,69	7
ENDRING AV REGNSKAPSPRINSIPP SOM PÅVIRKER AK (DRIFT)	(2.581)	-26 768 000,00	-26 768 000,00	-26 768 000,00	
ENDRING AV REGNSKAPSPRINSIPP SOM PÅVIRKER AK (INVESTERING)	(2.580)	24 324 603,98	24 324 603,98	24 324 603,98	6
<b>D. GJELD</b>					
<b>LANGSIKTIG GJELD</b>	<b>KAP. 2.4</b>	<b>-3 792 711 884,96</b>	<b>-3 569 143 149,96</b>	<b>-3 250 249 449,79</b>	
PENSJONSFORPLIKTELSE	(2.40)	-2 695 254 649,00	-2 526 617 390,00	-2 289 326 305,00	9
IHENDEHAVEROBLIGASLÅN	(2.41-2.42)				
SERTIFIKATLÅN	(2.43-2.44)				
ANDRE LÅN	(2.45-2.49)	-1 097 457 235,96	-1 042 525 759,96	-960 923 144,79	12
<b>KORTSIKTIG GJELD</b>	<b>KAP. 2.3</b>	<b>-269 718 788,12</b>	<b>-249 482 736,92</b>	<b>-230 597 674,28</b>	
KASSEKREDITTLÅN	(2.31)				
ANNEN KORTSIKTIG GJELD	(2.32-2.38)	-259 744 107,00	-240 360 401,80	-223 749 265,16	
PREMIEAVVIK	(2.39)	-9 974 681,12	-9 122 335,12	-6 848 409,12	9
<b>SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D)</b>		<b>-4 055 951 416,50</b>	<b>-3 648 823 577,82</b>	<b>-3 313 154 116,58</b>	
 <b>E. MEMORIAKONTI</b>					
<b>MEMORIAKONTO</b>	<b>KAP. 2.9</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	
UBRUKTE LÅNEMIDLER	(2.9100)	117 549 929,86	97 423 069,43	77 665 033,30	
ANDRE MEMORIAKONTI	(2.9200-2.9998)	-12 161 231,18	-12 161 231,18	-247 741 889,82	
MOTKONTO FOR MEMORIAKONTIENE	(2.9999)	-105 388 698,68	-85 261 838,25	170 076 856,52	

## Økonomisk oversikt - driftsregnskapet

	KOSTRA-ART	REGNSKAP 2014	REGULERT BUDSJETT 2014	OPPRINNELIG BUDSJETT 2014	REGNSKAP 2013	NOTE
BRUKERBETALINGER	SUM(600:619)	-69 477 243,23	-62 702 280,00	-62 617 952,00	-65 776 948,86	
ANDRE SALGS- OG LEIEINNTEKTER	SUM(620:670)	-158 885 941,52	-156 137 262,00	-156 137 262,00	-143 029 960,67	
OVERFØRINGER MED KRAV TIL MOTYTTELSE	SUM(700:780)	-262 372 685,28	-217 550 730,00	-216 214 403,00	-260 300 192,82	
RAMMETILSKUDD	SUM(800:809)	-708 382 356,00	-720 000 000,00	-720 000 000,00	-679 626 988,00	
ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER	SUM(810:829)	-52 180 936,46	-45 119 260,00	-45 119 260,00	-52 321 789,56	
ANDRE OVERFØRINGER	SUM(830:850;880;890)	-4 916 498,40	-	-	-2 527 866,80	
INNTEKTS- OG FORMUESKATT	SUM(870:873)	-636 694 906,93	-633 700 000,00	-659 700 000,00	-627 497 607,93	
EIENDOMSSKATT	SUM(874:876)	-54 466 259,00	-54 485 000,00	-54 485 000,00	-55 023 640,50	
ANDRE DIREKTE OG INDIREKTE SKATTER	SUM(877:879)	-338 601,00	-	-	-313 811,00	
<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>SUM(L3:L11)</b>	<b>-1 947 715 427,82</b>	<b>-1 889 694 532,00</b>	<b>-1 914 273 877,00</b>	<b>-1 886 418 806,14</b>	3
LØNNSUTGIFTER	SUM(010:089;160:165)	989 811 429,98	971 691 697,00	985 583 330,00	970 718 349,35	
SOSIALE UTGIFTER	SUM(090:099)	277 792 642,00	281 931 540,00	247 854 919,00	257 555 931,75	
KJØP AV VARER OG TJENESTER SOM INNGÅR I	SUM(100:285)-					
KOMMUNENS TJENESTEPRODUKSJON	SUM(160:165)	253 928 340,72	247 083 936,00	247 091 397,00	254 394 543,37	
KJØP AV TJENESTER SOM ERSTATTER						
KOMMUNAL TJENESTEPRODUKSJON	SUM(300:380)	211 699 112,20	173 317 505,00	173 317 505,00	182 093 667,92	
OVERFØRINGER	SUM(400:490)	175 391 734,70	169 979 576,00	213 376 114,00	176 748 377,91	
AVSKRIVNINGER	590	53 653 361,91	50 000 000,00	50 000 000,00	51 175 053,66	20
FORDELTE UTGIFTER	NEG(690)+(290-790)	-22 659 630,02	-28 888 275,00	-28 888 275,00	-19 192 214,57	
<b>SUM DRIFTSUTGIFTER</b>	<b>SUM(L14:L20)</b>	<b>1 939 616 991,49</b>	<b>1 865 115 979,00</b>	<b>1 888 334 990,00</b>	<b>1 873 493 709,39</b>	
<b>BRUTTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>L12-L21</b>	<b>-8 098 436,33</b>	<b>-24 578 553,00</b>	<b>-25 938 887,00</b>	<b>-12 925 096,75</b>	
RENTEINTEKTER OG UTBYTTE	SUM(900:905)	-31 989 955,99	-17 704 200,00	-17 704 200,00	-17 522 672,14	
GEVINST FINANSIELLE INSTRUM	909	-13 902 600,00	-	-	-	
MOTTATTE AVDRAG PÅ UTLÅN	920	-614 063,09	-222 800,00	-222 800,00	-441 803,41	
<b>SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER</b>	<b>SUM(L25:L26)</b>	<b>-46 506 619,08</b>	<b>-17 927 000,00</b>	<b>-17 927 000,00</b>	<b>-17 964 475,55</b>	
RENTEUTGIFTER OG LÅNEOMKOSTNINGER	500	30 180 170,36	35 288 746,00	35 288 746,00	31 598 277,91	
TAP FINANSIELLE INSTRUM	509	-	-	-	-	
AVDRAG PÅ LÅN	510	46 235 745,00	47 000 000,00	47 000 000,00	43 220 824,00	
UTLÅN	520	921 775,38	450 000,00	450 000,00	1 127 585,27	
<b>SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER</b>	<b>SUM(L29:L31)</b>	<b>77 337 690,74</b>	<b>82 738 746,00</b>	<b>82 738 746,00</b>	<b>75 946 687,18</b>	
<b>RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGS- TRANSAKSJONER</b>	<b>L27-L32</b>	<b>30 831 071,66</b>	<b>64 811 746,00</b>	<b>64 811 746,00</b>	<b>57 982 211,63</b>	
MOTPOST AVSKRIVNINGER	990	-53 653 361,91	-50 000 000,00	-50 000 000,00	-51 175 053,66	20
<b>NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>L23+L34+L35</b>	<b>-30 920 726,58</b>	<b>-9 766 807,00</b>	<b>-11 127 141,00</b>	<b>-6 117 938,78</b>	
BRUK AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMESSIGE	930	-	-	-	-45 589 752,93	8
MINDREFORBRUK	940	-	-	-	-163 130,00	4
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	950	-17 727 165,03	-2 170 149,00	-809 815,00	-15 889 472,50	4+21
BRUK AV LIKVIDITETSRESERVE	960	-	-	-	-	8
<b>SUM BRUK AV AVSETNINGER</b>	<b>SUM(L38:L41)</b>	<b>-17 727 165,03</b>	<b>-2 170 149,00</b>	<b>-809 815,00</b>	<b>-61 642 355,43</b>	
OVERFØRT TIL INVESTERINGSREGNSKAPET	570	561 838,84	500 000,00	500 000,00	11 912 757,06	2+19
AVSATT TIL DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS						
REGNSKAPSMESSIGE MERFORBRUK	530	-	-	-	45 589 752,93	8
AVSATT TIL DISPOSISJONSFOND	540	-	-	-	-	4
AVSATT TIL BUNDNE FOND	550	22 424 692,64	1 236 956,00	1 236 956,00	16 763 069,19	4+6
AVSATT TIL LIKVIDITETSRESERVEN	560	-	-	-	-	8
<b>SUM AVSETNINGER</b>	<b>SUM(L44:L48)</b>	<b>22 986 531,48</b>	<b>1 736 956,00</b>	<b>1 736 956,00</b>	<b>74 265 579,18</b>	
<b>REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK</b>	<b>L36+L42-L49</b>	<b>-25 661 360,13</b>	<b>-10 200 000,00</b>	<b>-10 200 000,00</b>	<b>6 505 284,97</b>	8

## Økonomisk oversikt - investeringsregnskapet

	KOSTRA-ART	REGNSKAP 2014	REGULERT BUDSJETT 2014	OPPRINNELIG BUDSJETT 2014	REGNSKAP 2013	NOTE
SALG AV DRIFTSMIDLER OG FAST EIENDOM	SUM(660:670)	-6 074 480,00	-2 000 000,00	-2 000 000,00	-8 016 269,80	
ANDRE SALGSINNTEKTER	SUM(600:650)	-1 911 605,58	-	-	-1 632 787,28	
OVERFØRINGER MED KRAV TIL MOTYTELSE	SUM(700:770,-729)	-907 336,40	-338 000,00	-338 000,00	-12 535 750,10	
KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	SUM (729)	-8 555 892,35	-7 752 000,00	-18 862 000,00	-	
STATLIGE OVERFØRINGER	SUM(800:810)	-	-	-	-	
ANDRE OVERFØRINGER	SUM(830:890)	-	-	-	-	
RENTEINNTEKTER OG UTBYTTE	SUM(900:905)	-	-	-	-	
<b>SUM INNTEKTER</b>	<b>SUM(L3:L8)</b>	<b>-17 449 314,33</b>	<b>-10 090 000,00</b>	<b>-21 200 000,00</b>	<b>-22 184 807,18</b>	<b>3</b>
LØNNSUTGIFER	SUM(010:080;160:165)	572 869,04	-	-	445 785,22	
SOSIALE UTGIFER	SUM(090:099)	155 643,13	-	-	65 161,92	
KJØP AV VARER OG TJENESTER SOM INNGÅR I KOMMUNENS TJENESTEPRODUKSJON	SUM(100:285)- SUM(160:165)	69 899 856,76	89 910 227,87	191 194 000,00	87 615 036,83	
KJØP AV TJENESTER SOM ERSTATTER KOMMUNAL TJENESTEPRODUKSJON	SUM(300:380)	-	-	-	-	
OVERFØRINGER	SUM(400:490)	11 860 611,35	2 963 172,00	3 000 000,00	14 381 470,79	
RENTEUTGIFTER OG OMKOSTNINGER	500	12 634,17	-	-	-	
FORDELTE UTGIFTER	690+(290-790)	-105 000,00	-	-	-358 041,00	
<b>SUM UTGIFTER</b>	<b>SUM(L11:L17)</b>	<b>82 396 614,45</b>	<b>92 873 399,87</b>	<b>194 194 000,00</b>	<b>102 149 413,76</b>	
AVDRAG PÅ LÅN	510	5 642 779,00	5 784 000,00	5 784 000,00	5 529 560,83	
UTLÅN	520	21 766 747,70	35 000 000,00	35 000 000,00	32 513 277,04	
KJØP AV AKSJER OG ANDELER	529	6 914 253,00	6 089 296,00	3 800 000,00	11 117 887,00	7
DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS UDEKKET	530	-	-	-	-	8
AVSATT TIL UBUNDNE INVESTERINGSFOND	548	9 000 000,00	9 000 000,00	-	1 315 933,29	4
AVSATT TIL BUNDNE FOND	550	9 915 114,47	500 000,00	500 000,00	9 143 659,03	4
AVSATT TIL LIKVIDITETSRESERVEN	560	-	-	-	-	8
<b>SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER</b>	<b>SUM(L20:L26)</b>	<b>53 238 894,17</b>	<b>56 373 296,00</b>	<b>45 084 000,00</b>	<b>59 620 317,19</b>	
<b>FINANSIERINGSBEHOV</b>	<b>L18+L27-L9</b>	<b>118 186 194,29</b>	<b>139 156 695,87</b>	<b>218 078 000,00</b>	<b>139 584 923,77</b>	
BRUK AV LÅN	910	-86 683 139,57	-118 641 399,87	-209 702 000,00	-110 594 963,87	7+19
MOTTATTE AVDRAG PÅ UTLÅN	920	-13 252 717,89	-4 076 000,00	-4 076 000,00	-11 871 172,85	
SALG AV AKSJER OG ANDELER	929	-121 097 400,00	-	-	-278 168,00	7+13
BRUK AV TIDLIGERE ÅRS MINDREFORBRUK	930	-	-	-	-	8
OVERFØRT FRA DRIFTSREGNSKAPET	970	-561 838,84	-500 000,00	-500 000,00	-11 912 757,06	2+19
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	940	-	-	-	-	4
BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	948	-13 750 000,00	-13 750 000,00	-3 800 000,00	-3 800 000,00	4
BRUK AV BUNDNE FOND	950	-4 023 497,99	-2 189 296,00	-	-1 127 861,99	4
BRUK AV LIKVIDITETSRESERVEN	960	-	-	-	-	8
<b>SUM FINANSIERING</b>	<b>SUM(L30:L38)</b>	<b>-239 368 594,29</b>	<b>-139 156 695,87</b>	<b>-218 078 000,00</b>	<b>-139 584 923,77</b>	
UDISPONERT	L28-L39	-121 182 400,00	-	-	-	8+19

## **Note 1 - Regnskapsprinsipper**

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelser i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk, og består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter.

Regnskapsforskriften inneholder regler for pliktige noter til regnskapet. Noter skal bidra til å øke regnskapsbrukerens forståelse av regnskapet og hjelpe brukeren til å vurdere regnskapet. Videre inneholder kommunal regnskapsstandard (KRS) nr 6 *Noter og årsberetning* ytterligere noter som anses nødvendig for at regnskapet skal være avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk.

### ***Regnskapsprinsipper***

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunen fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen som ikke er brukt, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

### ***Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler***

Eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Fordringer klassifiseres som omløpsmidler dersom de forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Videre er fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon samt markedsbaserte verdipapirer klassifisert som omløpsmidler, med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostninger i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelets utover standarden ved anskaffelsen utgiftføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

### ***Klassifisering av gjeld***

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.



### ***Vurderingsregler***

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter anleggsmiddelet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner m.v.) samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

### ***Selvkostberegninger***

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i dokument H-3/14.

### ***Merverdiavgiftsplikt og merverdiavgiftskompensasjon***

Kommunen følger reglene i merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdiavgiftskompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt merverdiavgift er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet for kommunesektoren.

## Note 2 - Vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet

Regnskapet for 2014 viser et netto driftsresultat/overskudd etter finansposter på 30,9 millioner kroner. Budsjettert netto driftsresultat i 2014 var på 9,8 millioner kroner. Overføring til investeringsregnskapet utgjør 0,6 millioner kroner og regnskapsmessig mindreforbruk for 2014 er på 25,661 millioner kroner.

Kommunen har et akkumulert underskudd fra tidligere år på 27,7 millioner kroner pr 31.12.2014.

Brutto driftsresultat er på 8,1 millioner kroner mot budsjettert 24,6 millioner kroner. Det vil bli gjort nærmere rede for avvik i forhold til budsjett for de ulike rammeområdene i rådmannens årsberetning/årsrapport.

Kommunen har i 2014 solgt en aksjepost, tilsvarende 15 % av selskapet, i Ringeriks- Kraft AS (RiK) til KLP. Salgssummen ble satt til 135 millioner kroner. Av dette er 13,9 millioner kroner regnskapsført som gevinst i driftsregnskapet og resterende 121,1 millioner kroner som salgsinntekt i investeringsregnskapet. Kommunens eierandel i RiK ble redusert fra 88 % til 73 % av selskapet.

Investeringsregnskapet gjøres opp med et udisponert resultat på 121,2 millioner kroner. Dette beløpet består av 121,1 millioner kroner etter salget av RiK, som er under politisk behandling og ikke disponert pr 31.12.2014. Resterende 0,1 millioner kroner er salgsinntekter fra to tomtosalg på Tyristrand (gnr 244 bnr 23 og gnr 244 bnr 398) som etter vedtak i kommunestyrets sak 41/12 skal benyttes til nedbetaling av kommunens langsiktige gjeld. Dette er ikke blitt utført i 2014 regnskapet.

Overføringer fra drifts- til investeringsregnskapet utgjør 0,6 millioner kroner som gjelder renteinntekter på bundne investeringsfond som i henhold til forskriftene skal inntektsføres i investeringsregnskapet.

**Kommunens likviditetssituasjon** har vært presset, men tilfredsstillende gjennom 2014. Kommunens trekkrettighet på 150 millioner kroner, har ikke vært benyttet.

### **ROBEK**

Ringerike kommune har siden 2009 vært registrert i ROBEK (Register om betinget godkjenning og kontroll) på bakgrunn av økonomisk ubalanse etter kommuneloven § 60 nr. 1a. Det betyr at kommunen må ha godkjenning fra Fylkesmannen for å kunne foreta gyldige vedtak om låneopptak eller langsiktige leieavtaler.

Kommunelovens § 48.4 "Årsregnskapet og årsberetningen" har bestemmelser om inndekning av regnskapsmessig underskudd hvor det fremgår at "Underskudd på årsregnskapet som ikke kan dekkes på budsjettet i det år regnskapet legges fram, skal føres opp til dekning i det følgende års budsjett. Under særlige forhold kan kommunestyret og fylkestinget, etter å ha foretatt de nødvendige endringer i økonomiplanen, vedta at underskuddet skal dekkes over inntil ytterligere to år. I praksis vil dette si at inndekning må gjøres innen fire år etter det år underskuddet oppsto.

Ringerike kommune fikk i 2014 godkjenning fra departementet til å forlenge inndekningstiden ut over fire år for å dekke underskudd fra 2009. Regnskapsresultat 2014 er bedre enn budsjettet og vil kunne dekke inn underskuddet fra 2009.

### Note 3 - Endring i arbeidskapital

<b>Del 1 Endring i arbeidskapital - bevilgningsregnskapet</b>			
		<u>2014</u>	<u>2013</u>
<b>Anskaffelse av midler</b>			
Inntekter driftsregnskapet	SUM(600:670;700:770;800:895)	-1 947 715 427,82	-1 886 418 806,14
Inntekter investeringsregnskapet	SUM(600:670;700:770;800:895)	-17 449 314,33	-22 184 807,18
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-267 539 876,54	-140 708 780,27
<b>Sum anskaffelse av midler</b>		<b>-2 232 704 618,69</b>	<b>-2 049 312 393,59</b>
<b>Anvendelse av midler</b>			
Utgifter driftsregnskapet	SUM(010:285;300:480) -690	1 885 963 629,58	1 822 318 655,73
Utgifter investeringsregnskapet	SUM(010:285;300:480) -690	82 383 980,28	102 149 414,00
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	111 674 104,61	125 107 412,05
<b>Sum anvendelse av midler</b>		<b>2 080 021 714,47</b>	<b>2 049 575 481,78</b>
<i>Anskaffelse - anvendelse av midler</i>		-152 682 904,22	263 088,19
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	20 126 860,43	19 758 036,13
<b>Endring i arbeidskapital</b>		<b>172 809 764,65</b>	<b>19 494 947,94</b>

<b>Del 2 Endring i arbeidskapital balansen</b>			
		<u>2014</u>	<u>2013</u>
Omløpsmidler	2.1	592 798 117,69	399 752 301,84
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	18 547 725,43	6 542 182,03
Endring aksjer og andeler	2.18	-	-
Endring premieavvik	2.19	46 023 068,00	4 112 252,00
Endring sertifikater	2.12	-	-
Endring obligasjoner	2.11	-2 000,00	-
Endring betalingsmidler	2.10	128 476 422,42	27 725 576,79
<b>Endring omløpsmidler</b>		<b>193 045 215,85</b>	<b>38 380 010,82</b>
Kortsiktig gjeld	2.3	269 718 788,12	249 482 736,92
Endring kassekredittlån	2.31	-	-
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	-20 235 451,20	-16 611 136,64
Endring premieavvik	2.39	-	-2 273 926,00
<b>Endring kortsiktig gjeld</b>		<b>-20 235 451,20</b>	<b>-18 885 062,64</b>

<i>Endring i arbeidskapital</i>	172 809 764,65	19 494 948,18
---------------------------------	----------------	---------------

## Note 4 - Avsetninger og bruk av avsetninger

### Del 1 Sum alle fond - avsetninger og bruk av avsetninger drifts- og investeringsregnskapet

Alle fond	KOSTRA-art	2014	2013
Avsetninger til fond	SUM(530:560)+ 580	188 183 568	72 812 415
Bruk av avsetninger	SUM(930:960)	(35 500 663)	(66 570 217)
Til avsetning senere år	980	-	(6 505 285)
<b>Netto avsetninger</b>		<b>152 682 905</b>	<b>(263 087)</b>

### Del 2 Disposisjonsfond - avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Kostra art/balanse	2014	2013
IB 0101	2.56	450 403	613 533
Avsetninger driftsregnskapet	540	-	-
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	940	-	-
Bruk av avsetninger investerings-regnskapet	940	-	(163 130)
UB 31.12	2.56	450 403	450 403

*UB 31.12 viser saldoen på disposisjonsfondet. Fondet er til kommunestyrets frie disposisjon til drifts- og investeringsformål.*

Vesentlige avsetninger til disposisjonsfond		
	Beløp	Vedtaks sak/dato

### Del 3 Bundne driftsfond - avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet driftsfond	Kostra art/balanse	2014	2013
IB 0101	2.51	28 786 866	27 913 268
Avsetninger	550	22 424 693	16 763 070
Bruk av avsetninger i driftsregnskapet	950	(17 727 165)	(15 889 472)
UB 31.12	2.51	33 484 394	28 786 866

*UB 31.12 viser saldoen på bundne driftsfond. Bruk av disse fondsmidlene er bundet til bestemte formål og kan ikke endres av kommunestyret.*

Vesentlige avsetninger til bundne driftsfond		
	Beløp	Vedtaks sak/dato
Øremerkede midler, gavemidler mm	19 053 071	
Næringsfond drift (kraftfond)/selvkostfond/skoger	3 371 622	

### Del 4 Ubundet investeringsfond - avsetninger og bruk av avsetninger

Ubundet investeringsfond	Kostra-art/balanse	2014	2013
IB 0101	2.53	26 976 531	29 460 598
Avsetninger	548	9 000 000	1 315 933
Bruk av avsetninger	948	(13 750 000)	(3 800 000)
UB 31.12	2.53	22 226 531	26 976 531

*UB 31.12 viser saldoen på ubundet investeringsfond. Fondet er til kommunestyrets frie disposisjon til investeringsformål.*

Vesentlige avsetninger til ubundet investeringsfond		
	Beløp	Vedtaks sak/dato
Urealiserte investeringer, plassert på fond	9 000 000	

### Del 5 Bundne investeringsfond - avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet investeringsfond	Kostra art/balanse	2014	2013
IB 0101	2.55	27 202 467	19 186 670
Avsetninger	550	9 915 115	9 143 659
Bruk av avsetninger	950:958	(4 023 498)	(1 127 862)
UB 31.12	2.55	33 094 084	27 202 467

*UB 31.12 viser saldoen på bundet investeringsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte investeringsformål og kan ikke endres av kommunestyret.*

Vesentlige avsetninger til bundne investeringsfond		
	Beløp	Vedtaks sak/dato
Renteinntekter på bundne investeringsfond	561 839	
Startlån - ekstraordinære avdrag	9 353 276	

## **Note 5 – Betingede forhold og hendelser etter balansedagen**

### ***Avregning tilskudd til private barnehager 2014***

Foreløpige beregninger antyder at private barnehager samlet skulle hatt ytterligere 3,1 millioner kroner i driftstilskudd i 2014 etter at kommunens årsregnskap nå foreligger. Beløpet er regnskapsført i 2014 som en kortsiktig gjeld. Det knytter seg usikkerhet til beløpet og en mer nøyaktig avregning vil bli foretatt når kommunens regnskap er endelig godkjent.

### ***Mottatte refusjonskrav***

Kommunen har fått refusjonskrav fra andre kommuner i forhold til oppholdsutgifter for beboere på Hønen Gård bo- og mestringssenter (Blindehjemmet). Det er endringer i regelverket som gjør at de nå krever tilbakebetalt oppholdsutgifter på 2,7 mill. kroner. Ringerike kommune bestrider disse kravene og anser ikke disse som gyldige. Kravene er dermed ikke utgiftsført i regnskap 2014.

### ***Salg av eiendom 2014***

Det er solgt eiendommer for 5,6 millioner kroner (salgssum) i 2014. Disse er ført som inntekt i investeringsregnskapet men ikke nedskrevet i balansen. Den største salgssummen, en delinnbetaling på 4,5 millioner kroner av totalt 5,9 millioner kroner, er mottatt for gnr 318 bnr 497 «Øya».

Det antas at eiendommene står oppført med et betydelig lavere beløp i balansen, men det har vist seg utfordrende å finne de solgte objektene i kommunens balanseposter. Dette vil bli rettet opp i 2015.

### ***Billighetserstatning***

Billighetsutvalget har behandlet 4 saker i 2014. Det er utbetalt erstatning i 3 av sakene, med til sammen kr. 600.000,-.

To av sakene er behandlet i klagenemnden. Her fikk den ene klageren medhold, mens i den andre klagesaken ble utvalgets vedtak opprettholdt.

Billighetsutvalget avsluttet sitt arbeid i 2014, og det ligger ingen saker til behandling i 2015. Nye saker kan allikevel ikke utelukkes helt.

## **Note 6 - Endring av prinsipper, estimater og retting av tidl. års feil**

### ***Opptjent, ikke utbetalt lønn pr 31.12***

Som følge av anordningsprinsippet avsettes det ved årsoppgjøret opptjent, ikke utbetalt lønn pr 31.12. Avsetning i 2014 utgjør 13 millioner kroner (inkl. arbeidsgiveravgift), noe som er 2,5 millioner kroner større enn avsetningen pr 31.12.2013.

### ***Avstemming refusjon sykkelønn pr 31.12***

Bokført saldo på annen kortsiktig gjeld og mottatt refusjonsbeløp fra NAV er justert mot fordringskontoen for sykepengene, tilsvarende 2,6 millioner kroner.

Fordringene knyttet til refusjon sykkelønn og fødselspermisjoner reduseres med dette fra 11,2 millioner kroner til 8,7 millioner kroner som rapportene fra økonomisystemet viser. Kravene knyttet til disse refusjonene ble gjennomgått våren 2014, og gjennomgangen viser at krav tilsvarende ca 1,4 millioner kroner skal avskrives eller frafalles. I tillegg ligger krav tilsvarende ca 1,1 millioner kroner som ansees som foreldet og bør dermed ikke tas hensyn til.

## Note 7 - Kapitalkonto

	DEBET	KREDIT
<b>INNGÅENDE BALANSE</b>		<b>(227 982 337,31)</b>
Salg av fast eiendom og anlegg		
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	37 102 512,91	
Aktivering av fast eiendom og anlegg		57 617 324,50
Oppskrivning av fast eiendom og anlegg		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, transp.m.	16 550 849,00	
Oppskrivning av utstyr, maskiner, transp.m.		
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler		20 421 501,14
Salg av aksjer og andeler	121 097 400,00	
Gevinst/tap ved salg		97 137 474,00
Nedskrivning av aksjer og andeler		
Kjøp av aksjer og andeler		6 914 253,00
Oppskrivning av aksjer og andeler		
Aktivering av pensjonsmidler KLP		185 858 927,00
Aktivering av pensjonsmidler SPK		12 061 563,00
Mottatte avdrag på utlån	13 866 780,98	
Av- og nedskrivning på utlån		
Utlån		22 688 523,08
Oppskrivning utlån		
Bruk av midler fra eksterne lån	86 683 139,57	
Avdrag på eksterne lån		51 878 524,00
Endring pensjonsforpliktelser KLP	164 476 806,00	
Endring pensjonsforpliktelser SPK	7 779 152,00	
Endring skyldig arb.g.avgift av netto pensj. Forpliktelse KLP		3 014 879,00
Endring skyldig arb.g.avgift av netto pensj. Forpliktelse SPK		603 820,00
Urealisert valutatap		
Urealisert valutagevinst		
<b>UTGÅENDE BALANSE</b>	<b>(217 342 189,05)</b>	
<i>Kontrollsum</i>	230 214 451,41	230 214 451,41

Ringerike kommune, 14. februar 2014



Tore Isaksen  
Rådmann



Roger Mathiesen  
Regnskapssjef



## Note 8 - Spesifikasjon over regnskapsmessig resultat

<b><u>FRA BALANSEN :</u></b>				
	<b>Kapittel</b>	<b>Saldo 01.01</b>	<b>Saldo 31.12</b>	<b>Endring</b>
Regnskapsmessig merforbruk drift	259.00	27 679 654,44	27 679 654,44	-
Regnskapsmessig mindreforbruk drift	259.50	-	25 661 360,13	25 661 360,13
Udisponert i investeringsregnskapet	259.65	-	121 182 400,00	121 182 400,00
Udekket i investeringsregnskapet	259.xx	-	-	-
<b>SUM ENDRING REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK</b>				<b>146 843 760,13</b>
<b><u>FRA DRIFT OG INVESTERING :</u></b>				
<b>FRA DRIFTSREGNSKAPET</b>	<b>Arter</b>			
Årets regnskapsmessige mindreforbruk	580	25 661 360,13		
Årets regnskapsmessige merforbruk	980	-		
Dekning av tidligere års underskudd*	530	-		
Tidligere års overskudd	930	-		
<b>SUM DIFF. DRIFT</b>		<b>25 661 360,13</b>		<b>25 661 360,13</b>
<b>FRA INVESTERINGSREGNSKAPET</b>	<b>Arter</b>			
Årets regnskapsmessige mindreforbruk	580	121 182 400,00		
Årets regnskapsmessige merforbruk	980	-		
Dekning av tidligere års underskudd	530	-		
Disp tidligere års regnsk.m. underskudd	930	-		
<b>SUM DIFF. INVESTERING</b>		<b>121 182 400,00</b>		<b>121 182 400,00</b>
<b>DIFFERANSE</b>				<b>-</b>

## Note 9 - Pensjonsforpliktelser

### Føring av pensjonsutgifter - SPK 2014

#### Hovedstørrelser fra aktuarberegning for 2014

1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening ( <i>årets opptjening</i> )	21 921 836
2	<i>Rentekostnad</i> av påløpt pensjonsforpliktelse	13 248 079
3	<i>Forventet avkastning</i> på pensjonsmidlene	10 629 128
4	<i>Administrasjonskostnader</i>	579 536
5	Premieinnbetaling inkl adm.kostnader ( <i>forfalt premie</i> )	23 595 272
6	Utbetalte pensjoner ( <i>utbetalinger</i> )	
5a	Arb.avgift av arbeidsgivers andel av nr 5- 2 %	2 859 995
7	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.14 (faktisk forpliktelse)	331 201 972
8	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.14	358 592 736
9	Estimert verdi av pensjonsmidler 31.12.14 (forventet)	254 423 201
10	Verdi av pensjonsmidler 01.01.14 (faktiske pensjonsmidler)	232 839 900
11	Estimatavvik forpliktelse 01.01.14	-27 390 764
12	Estimatavvik midler 01.01.14	21 583 301

#### Årets netto pensjonskostnad §13-1 nr c og §13-3 nr a

1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	21 921 836
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	13 248 079
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-10 629 128
13	Netto pensjonskostnad eks adm.	24 540 787

#### Beregnet premieavvik §13-1 nr d og §13-4 nr a (evt b)

5-4	Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	23 015 736
	Avregning for tidligere år	-
13	Årets netto pensjonskostnad	-24 540 787
14	<b>Premieavvik 2014 (her negativt)</b>	<b>-1 525 051</b>
	Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %
14a	<b>Arbeidsgiveravgift av premieavviket nr 14 (her 14,1%)</b>	<b>-215 032</b>

#### Akkumulert og amortisert premieavvik §13-1 nr e og §13-4 nr c,d,e

	Akkumulert premiavvik 31.12.13	-7 995 036
15	<b>Sum amortisert premieavvik - se tekst nedenfor</b>	<b>-778 034</b>
15a	<b>Arbeidsgiveravgift av 15</b>	<b>-109 703</b>
16	Akkumulert premieavvik 31.12.2014	-8 742 053
16a	Arbeidsgiveravgift av 16	-1 232 629

**Årets estimatavvik 2014 §13-3 nr c og d**

17 Estimataavvik forpliktelse	27 390 764
18 Estimataavvik pensjonsmidler	-21 583 301
19 Netto estimataavvik	5 807 463

**Spesifisert pensjonsforpliktelse §13-1 nr a og e og §13-2 nr c og §13-4 nr d**

20 Påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.2013	-358 592 736
1 Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-21 921 836
2 Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-13 248 079
6 Utbetalte pensjoner	-
21 Amortisert estimataavvik - forpliktelse 1/1 av linje 17	27 390 764
<b>22 Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.14 = UB</b>	<b>-366 371 888</b>

**Spesifiserte pensjonsmidler §13-1 nr a og e og §13-2 nr d og §13-4 nr d**

23 Verdi av pensjonsmidler 31.12.2013	254 423 201
3 Forventet avkastning på pensjonsmidlene	10 629 128
5-4 Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	23 015 736
6 Utbetalte pensjoner	-
24 Amortisert estimataavvik - midler 1/1 av linje 18	-21 583 301
<b>25 Estimert pensjonsmidler 31.12.2014 = UB</b>	<b>266 484 764</b>

26 Netto balanseført pensjonsforpliktelse ( <i>før avgift</i> )	-99 887 124
<b>26a arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse</b>	<b>-14 084 084</b>

*Økonomiske forutsetninger:*

Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %
Forventet G-regulering/pensjonsregulering	2,97 %
Forventet avkastning	4,35 %

*Premieavvik for årene 2002-2010 skal amortiseres med 1/15 av opprinnelig beløp for hvert år.*

*Premieavvik for 2011 og senere skal amoriseres med 1/10 av opprinnelig beløp for hvert år.*

*Premieavvik for 2014 og senere skal amoriseres med 1/7 av opprinnelig beløp for hvert år.*

*Estimataavvik skal fra og med 2011 amortiseres i sin helhet hvert år.*

## Føring av pensjonsutgifter - KLP 2014

Hovedstørrelser fra aktuarberegning for 2014		kommunen
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening ( <i>årets opptjening</i> )	90 622 949
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	88 065 211
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	79 225 199
4	Administrasjonskostnader	6 818 463
5	Premieinnbetaling inkl adm.kostnader ( <i>forfalt premie</i> )	161 283 717
6	Utbetalte pensjoner ( <i>utbetalinger</i> )	70 904 144
5a	Arb.avgift av arbeidsgivers andel av nr 5- 2 %	20 806 720
7	Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.14 (faktisk forpliktelse)	2 146 459 401
8	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.14	2 089 766 611
9	Estimert verdi av pensjonsmidler 31.12.14 (forventet)	1 638 914 562
10	Verdi av pensjonsmidler 01.01.14 (faktiske pensjonsmidler)	1 661 987 180
11	Estimatavvik forpliktelse 01.01.14	56 692 790
12	Estimatavvik midler 01.01.14	-23 072 618

### Årets netto pensjonskostnad §13-1 nr c og §13-3 nr a

1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	90 622 949
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	88 065 211
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-79 225 199
13	Netto pensjonskostnad eks adm.	99 462 961

### Beregnet premieavvik §13-1 nr d og §13-4 nr a (evt b)

5-4	Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	154 465 254
13	Årets netto pensjonskostnad	-99 462 961
<b>14</b>	<b>Premieavvik 2014 (her positivt)</b>	<b>55 002 293</b>
	Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %
<b>14a</b>	<b>Arbeidsgiveravgift av premieavviket nr 14 (her 14,1%)</b>	<b>7 755 323</b>

### Akkumulert og amortisert premieavvik 2013 §13-1 nr e og §13-4 nr c

	Akkumulert premieavvik 31.12.13	132 819 424
<b>15</b>	<b>Sum amortisert premieavvik - se tekst nedenfor</b>	<b>14 666 563</b>
<b>15a</b>	<b>Arbeidsgiveravgift av 15</b>	<b>2 067 985</b>
16	Akkumulert premieavvik 31.12.2014	173 155 153
16a	Arbeidsgiveravgift av 16	24 414 877

### Årets estimatavvik 2014 §13-3 nr c og d

17	Estimatavvik forpliktelse	-56 692 790
18	Estimatavvik pensjonsmidler	23 072 618
19	Brutto estimatavvik	-33 620 172

### Spesifisert pensjonsforpliktelse §13-1 nr a og e og §13-2 nr c og §13-4 nr d

20	Påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.2013	-2 089 766 611
1	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-90 622 949
2	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-88 065 211
6	Utbetalte pensjoner	70 904 144
21	Amortisert estimatavvik - forpliktelse 1/1 av linje 17	-56 692 790
<b>22</b>	<b>Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.14 = UB</b>	<b>-2 254 243 417</b>

### Spesifiserte pensjonsmidler §13-1 nr a og e og §13-2 nr d og §13-4 nr d

23	Verdi av pensjonsmidler 31.12.2013	1 638 914 562
3	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	79 225 199
5-4	Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	154 465 254
6	Utbetalte pensjoner	-70 904 144
24	Amortisert estimatavvik - midler 1/1 av linje 18	23 072 618
<b>25</b>	<b>Estimert pensjonsmidler 31.12.2014 = UB</b>	<b>1 824 773 489</b>

26	Netto balanseført pensjonsforpliktelse ( <i>før avgift</i> )	-429 469 928
<b>26a</b>	<b>arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse</b>	<b>-60 555 260</b>

#### Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %
Forventet G-regulering/pensjonsregulering	2,97 %
Forventet avkastning	4,65 %

*Premieavvik for årene 2002-2010 skal amortiseres med 1/15 av opprinnelig beløp for hvert år.*

*Premieavvik for 2011 og senere skal amoriseres med 1/10 av opprinnelig beløp for hvert år.*

*Premieavvik for 2014 og senere skal amoriseres med 1/7 av opprinnelig beløp for hvert år.*

*Estimatavvik skal fra og med 2011 amortiseres i sin helhet hvert år.*

## Note 10 - Garantiforpliktelser

### Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12.2014

<b>Garanti gitt til:</b>	<b>Org.nr.</b>	<b>Garantibeløp</b>	<b>Garantien utløper</b>
IKA Kongsberg - interkommunalt arkiv	971 309 040	6 347 000	
Elvegata Borettslag	980 018 075	8 545 480	03.01.2028
Hov Gård Borettslag	882 008 622	16 503 240	01.07.2030
Småbarnsforeldrenes BH Hønefoss (Dalsbråten bh)	960 782 909	1 561 650	01.02.2022
Småbarnsforeldrenes BH Ringerike BA (Smeden bh)	966 877 960	2 160 000	01.04.2024
Kirkemoen Barnehage AL	957 127 223	134 000	01.11.2020
Hønefoss Foreldrelagsbarnehage BA (Blåbærskogen bh)	985 446 261	5 569 550	01.02.2034
Tolpinrud barnehage BA	987 215 895	9 809 735	01.03.2038
Flerbrukshallen AS (spillemidler)	911 941 899	40 950 000	01.01.2035
<b>Sum</b>		<b>91 580 655</b>	
<b>Garantier for ansattes lån:</b>			
Antall garantier		0	
<b>Sum</b>		<b>0</b>	
<i>Herav garanti for adm. sjefen</i>		0	
<b>Garantier kommunale regnskapsenheter og foretak:</b>			
<b>Sum</b>		<b>0</b>	
<b>Totalt garantibeløp alle garantier</b>		<b>91 580 655</b>	

Kommunen har i løpet av regnskapsåret ikke måttet innfri noen garantier.

## Note 11 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak (KF) og samarbeid etter KL § 27

Kommunen har ingen kommunale foretak eller samarbeid etter KL § 27 i 2014.

## Note 12 - Langsiktig gjeld

### Gjeldsforpliktelse, type gjeld og fordeling mellom långivere

	Balanskonto	Regnskapsåret	Forrige regnskapsår	Gjenværende løpetid
<b>Kommunens samlede lånegjeld per 31.12</b>	2.45-2.49	<b>1 097 457 236</b>	<b>1 042 525 760</b>	<b>17,53</b>
<i>Fordelt på følgende kreditorer og lån:</i>				
KLP Kommunekreditt fast rente 4,48 %	2453551300	114 010 255	123 511 110	13
KLP Kommunekreditt fast rente 4,98 %	2453551301	43 352 580	45 467 340	21
KLP Kommunekreditt fast rente 4,27 %	2453551302	44 572 000	46 598 000	22
KLP Kommunekreditt fast rente 1,94 %	2453551303	78 560 000	-	25
<b>SUM KLP KOMMUNEKREDITT</b>		<b>280 494 835</b>	<b>215 576 450</b>	<b>19,03</b>
Kommunalbanken flytende rente 2,25 %	2453951200	133 241 400	144 344 840	12
Kommunalbanken flytende rente 2,25 %	2453951201	153 202 035	153 902 035	13
Kommunalbanken flytende rente 2,25 %	2453951202	83 750 120	90 729 300	12
Kommunalbanken flytende rente 2,25 %	2453951203	38 881 020	41 562 470	15
Kommunalbanken flytende rente 2,25 %	2453951204	62 251 560	65 215 920	21
Kommunalbanken flytende rente 2,25 %	2453951205	72 518 400	75 741 440	23
Kommunalbanken fast rente 3,86 %	2453951206	91 439 010	96 381 670	19
<b>SUM KOMMUNALBANKEN</b>		<b>635 283 545</b>	<b>667 877 675</b>	<b>15,57</b>
Husbanken startlån, flytende rente 2,188 %	2453951001	7 881 196,0	8 395 037,0	13
Husbanken startlån, fast rente 4,4 %	2453951003	9 017 990,0	9 454 630,0	15
Husbanken startlån, fast rente 1,985 %	2453951004	9 180 731,0	9 681 814,0	16
Husbanken startlån, flytende rente 2,188 %	2453951005	13 113 810,0	13 871 548,0	15
Husbanken startlån, fast rente 1,985 %	2453951006	21 282 902,0	22 128 850,0	21
Husbanken startlån, fast rente 4,2 %	2453951007	22 866 804,0	23 509 745,0	22
Husbanken startlån, flytende rente 2,182 %	2453951008	7 120 070,0	7 373 336,0	22
Husbanken startlån, flytende rente 2,188 %	2453951009	8 074 638,0	8 343 084,0	23
Husbanken startlån, flytende rente 2,188 %	2453951010	24 643 809,0	25 440 138,0	23
Husbanken startlån, flytende rente 2,188 %	2453951011	30 246 906,0	30 873 453,0	24
Husbanken startlån, flytende rente 2,188 %	2453951014	28 250 000,0	-	30
<b>SUM HUSBANKEN STARTLÅN</b>		<b>181 678 856</b>	<b>159 071 635</b>	<b>22,09</b>

Ringerike kommune hadde et mellomværende på kr 2 963 172 pr 01.01.2014 med Hønefoss Stadion AS vedrørende opparbeidelse av utomhusanlegg i Hønefoss idrettspark. Gjelden ble nedbetalt i sin helhet 30.01.2014, og overføringsbeløpet ble utgiftsført i kommunens investeringsregnskap.

### Avdrag på gjeld

	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	Regnskapsåret	Forrige år
Bokført avdrag på investeringsgjeld i driftsregnskapet	47 000 000	47 000 000	46 235 745	43 220 824
Beregnet minste lovlige avdrag			46 206 961	43 220 824
Differanse			28 784	-

Beregning av minimumsavdrag iht Kommunelovens § 50 nr 7 utgjør kr 46 206 961 etter forenklet beregningsmetode. I driftsregnskapet for 2014 er det utgiftsført låneavdrag iht lovens krav til minste avdrag.

## Note 13 - Oversikt over aksjer og andeler pr 31.12.2014

Balansepost	Org.nr		Antall	Kurs	Bokført verdi
2215501000	938 708 606	Egenkapitalinnskudd KLP			48 584 160,00
<b>221550</b>		<b>LIVSFORSIKRINGER MV.</b>			<b>48 584 160,00</b>
2211521000	976 957 628	Ringerikskraft AS - 730 aksjer	730		116 604 973,00
2211521001	985 731 098	Buskerud kommunerevisjon IKS - grunninnskudd			146 000,00
2211521002	910 568 183	Biblioteksentralen AL - 25 andeler	25		22,00
2211521003	966 494 816	Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS - 1.776 aksjer	1 776	1 000,00	1 776 000,00
2211521004	992 568 720	Ringeriksbadet AS - 4.000 aksjer	4 000	1 000,00	4 000 000,00
2211521005	993 822 108	Ringeriksbadet IKS - andel			100 000,00
2211521006	987 066 857	Vestviken 110 IKS - andel			249 775,00
<b>221152</b>		<b>SELVSTENDIGE KOMMUNEFORETAK</b>			<b>122 876 770,00</b>
2212001000	911 750 961	Norske skogindustrier ASA - 1 aksje	1		17 085,00
2212001002	959 079 420	A/L Ringerike kornsilo - 126 andeler	126		26,00
2212001003	948 321 475	Ringbo BBL	70		9 600,00
2212001004	970 102 302	A/L Tyrstrand vannverk inkl hovedledn.			250 000,00
2212001005	970 102 302	A/L Tyrstrand vannverk, stikkledninger			5 100,00
2212001006	984 475 764	Veien Kulturminnepark - 40 aksjer á kr 100.000,-	40	100 000,00	4 000 000,00
2212001007	965 102 671	Menove AS - 280 aksjer á kr 15.000,-	280	15 000,00	4 200 000,00
2212001008	927 580 128	Modum industri AS - 1 aksje (fra 1972)	1	1,00	1,00
2212001009	929 982 894	A/L Ringerike Boligstiftelse			50 000,00
2212001010	965 987 754	Ringkollstua A/S - 2.000 aksjer + 2 622 aksjer	4 622		830 340,00
2212001011	994 987 623	Ringerike utvikling AS	120	1 000,00	120 000,00
2212001013	976 590 481	Stiftelsen Kistefos-Museet - grunnkapital			30 000,00
2212001014	990 262 187	Ringerike kultureiendom	5 395	602,41	3 250 000,00
2212001015	981 083 628	Flerbrukshallen AS	900	10 000,00	9 000 000,00
2212001016	988 983 772	Pan Innovasjon AS	72	4 018,00	289 296,00
<b>221200</b>		<b>PRIVATE FORETAK MED BEGRENSET ANSVAR</b>			<b>22 051 448,00</b>
<b>2.21</b>		<b>SUM AKSJER OG ANDELER (ANLEGGSMIDDEL)</b>			<b>193 512 378,00</b>

Det er betalt 4.624.957 kr i egenkapitalinnskudd til KLP i 2014.

Ringerike kommune har en eierandel i IKA Kongsberg - Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS på 3,25 pst. De enkelte kommunene hefter med hele sin formue for sin aktuelle andel av selskapets samlede forpliktelser.

Jf KS vedtak 36/14 er 150 aksjer i Ringerikskraft AS solgt til KLP for kr 135 000 000,-.



## Note 14 - Finansielle omløpsmidler

	Bokført verdi pr 31.12.2014	Årets verdiendring	Anskaffelseskost
De norske bykredittforeninger *	12 000	-2000,-	21 000
<b>Sum</b>	<b>12 000</b>	<b>-2000,-</b>	<b>21 000</b>

\*) Avtale inngått mellom Ringerike kommune og De norske bykredittforeninger 15.01.1988. I hht avtalen skal det skje en gradvis nedbetaling med siste forfall 15.11.2020. Nedbetalingen styres av Sparebank1.

**Årets verdiendring** er forskjellen mellom bokført verdi pr 01.01 og pr 31.12 i regnskapsåret. Dette beløpet er ikke ført i driftsregnskapet med resultatvirkning i 2014.

**Anskaffelseskost** viser hva det ble betalt for omløpsmiddelet da det ble kjøpt.

## Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler

Det er solgt finansielle anleggsmidler i 2014 for 135.000.000 kroner, jamfør KS vedtak 36/14 (Aksjer i Ringeriks-Kraft AS). Av disse er 13.902.600 kroner inntektsført i driftsregnskapet etter beregnet avkastning. Dette gjelder aksjer i Ringeriks-Kraft AS. Resterende beløp, 121.097.400 kroner er udisponert pr 31.12.14.

## Note 16 - Vesentlige forpliktelser

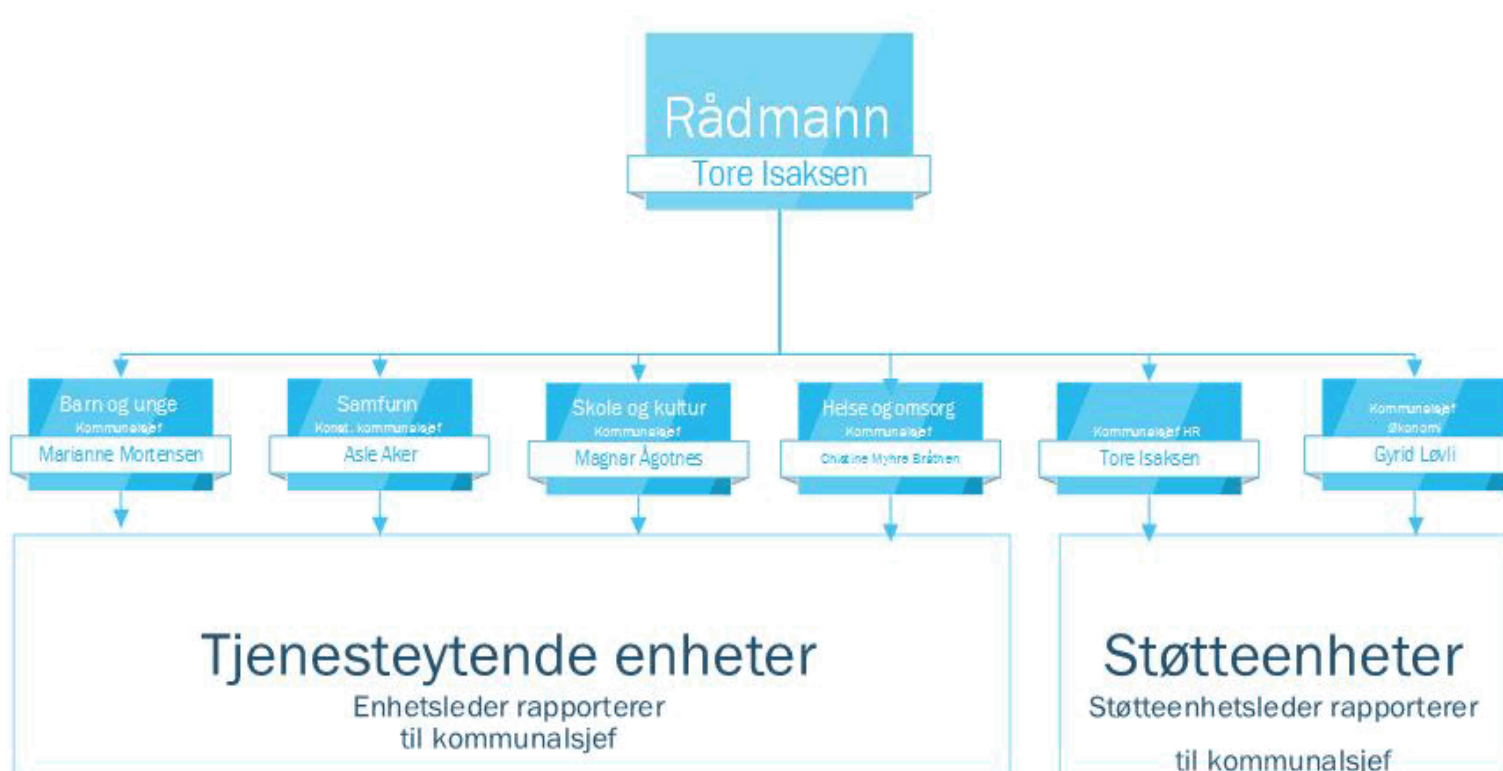
	Årlig drifts- utgift	Avtalen utløper
Leasingavtale transportmidler	4 316 745	Forskjellige over tre/fem år
(driftsutgift viser leasingkostnad (avskr og rente), i tillegg kommer utgifter ved bruk av bilene som f.eks bensin, service o.a)		
<b>Leiekontrakt:</b>		
Storgt 11-13	6 155 734	
Ringerike Boligstiftelse	53 330 589	
Aurora (uten mva)	427 688	
Hjelpemiddellageret	235 058	
Siftelsen Ringerike Kultursenter (uten mva)	106 840	
Musikkskole	1 036 776	
Undervisningslokaler læringscenter for voksne	258 300	01.03.2015
Hensmoveien 20 AS	1 247 347	
Private (uten mva)	338 620	
Follum	4 267 717	
Flerbrukshallen AS	6 736 500	Betaling starter 01.01.2015

## Note 17 – Organisering av kommunens virksomhet

### 1. Kommunens organisering

Ringerike kommune er organisert i en tonivå-modell med enhetsledere som rapporterer til kommunalsjefene.

Tore Isaksen tiltrådte som rådmann 1. januar 2014. Stillingen som kommunalsjef HR er ikke besatt, rådmannen fungerer i stillingen. Per 1.1.2015 hadde kommunen følgende organisering:



### 2. Styringsprinsipper

Rådmannen og kommunalsjefene utgjør kommunens øverste administrative ledelse. Virksomhetene opptre innenfor de rammer som trekkes opp, enten gjennom årlige budsjettvedtak eller gjennom delegasjon av myndighet fra rådmannen. Støtteenhetene utfører støttefunksjoner overfor toppledelsen og virksomhetene, men har også selvstendige oppgaver overfor publikum.

### 3. Tjenester løst av andre

- Renovasjonstjenestene leveres av HRA – Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS.
- I kommunen er det 21 private barnehager.
- Snøbrøyting av veier med kommunalt ansvar utføres delvis av private entreprenører.
- Kommunen kjøper enkelte institusjonsplasser fra andre innen helse- og omsorgssektoren.
- Vaskeritjenester kjøpes fra Menova.
- Det kjøpes advokattjenester i forbindelse med barnevern.
- Kommunen kjøper også tjenester fra interkommunale samarbeid (IS og IKS): Søndre Buskerud 110-sentral (brann og redning), IKA Kongsberg (arkiv), Buskerud kommunerevisjon, Legevakten og Ringerike krisesenter.

## Note 18

### Årsverk og likestilling

<b>Kjønnsfordeling</b>	<b>31.12.14</b>	<b>31.12.13</b>	<b>31.12.12</b>
Antall årsverk	1751	1854	1858
Antall ansatte	2245	2254	2526
Antall kvinner	1811	1832	2040
Prosentvis andel kvinner	81%	81 %	81 %
Antall menn	435	422	486
Prosentvis andel menn	19%	19 %	19 %
Antall kvinner i høyere stillinger	10	7	8
%-andel kvinner i høyere stillinger	62%	54 %	50 %
Antall menn i høyere stillinger	6	6	8
%-andel menn i høyere stillinger	38%	46 %	50 %

### Fordeling heltid/deltid

<b>Kjønnsfordeling deltid</b>	<b>31.12.14</b>	<b>31.12.13</b>	<b>31.12.12</b>
Antall ansatte i deltidstillinger	1360	1215	1210
Antall kvinner i deltidstillinger	1188	1094	1064
%-andel kvinner i deltidstillinger	87%	90 %	88 %
Antall menn i deltidstillinger	172	121	146
%-andel menn i deltidstillinger	13%	10 %	12 %

### Godtgjørelse til administrasjonssjef og ordfører

<i>(beløp i hele kroner)</i>	<b>2014</b>	<b>2013</b>	<b>2012</b>
Rådmannens årslønn	1 100 000	1 040 000	1 025 000
Ordførerens godtgjørelse	585 000	585 000	585 000

### Revisjonshonorar

<i>(beløp i hele kroner)</i>	<b>2014</b>	<b>2013</b>	<b>2012</b>
Regnskapsrevisjon	330000	333 000	558 000
Forvaltningsrevisjon	602 000	624 000	139 000
Annen bistand	598 000	553 000	597 000
<b>Sum</b>	<b>1 530 000</b>	<b>1 510 000</b>	<b>1 294 000</b>

## Note 19 - Investeringer i nybygg og nyanlegg

### UTVALG AV PROSJEKTER I INVESTERINGSREGNSKAPET 2014

Utvalget er gjort basert på regnskapsførte utgifter større enn kr 100 000 eller mer enn 1 mill kr i ubenyttet bevilgning.

Ikke rentable investeringer		REGULERT BUDSJETT	REGNSKAP	UBENYTTET BEVILGNING*
PROSJEKT	TEKST			
0001	USPESIFISERT	7 890 392	-	7 890 391,90
0040	OPPGRADERING SKOLER	3 780 494	6 269 204,55	(2 488 710,77)
0063	UTVIDELSE/OPPGRAD BARNEHAGER	1 152 084	928 391,38	223 692,13
0080	EIENDOM - HELSE- OG OMSORGSBYGG	3 600 000	680 222,17	2 919 777,83
0131	ENØK	2 173 718	1 747 914,62	425 803,27
0141	FELLESRÅDET - KIRKEBYGG	2 097 502	1 500 975,44	596 526,73
0146	HERADSBYGDA STADION, KUNSTGRESSBANE	-1 884 247	248 473,98	(2 132 721,23)
0169	OPPSTART PLANL SKOLE HFS SYD	407 333	746 574,00	(339 241,14)
0170	OPPGRADERING KOMMUNALE BOLIGER	1 000 000	843 816,78	156 183,22
0196	SKILT OG FARTSHEMMENDE TILTAK	572 244	103 787,29	468 456,71
0197	SAMLOKALISERING TEKNISK	300 000	548 838,33	(248 838,33)
0219	FORTAU DRONNINGENSGATE	2 028 701	2 332 866,70	(304 165,62)
0220	FLERBRUKSHALL STØYSKJERMING	5 741 874	1 810 088,32	3 931 786,05
0221	UTBEDRING TYRISTRANDGATA	-738 908	1 576 517,88	(2 315 425,71)
0222	UTSKIFTING HEISER	1 383 053	-	1 383 053,41
0240	UTBYGGING - REHABILITERING SOKNA SKOLE	1 000 000	1 615 330,76	(615 330,76)
0244	EIENDOM - REHABILITERING SCHJONGSHALLEN	2 389 566	3 171 849,35	(782 283,84)
0405	KRAGSTADMARKA	969 663	(37 092,39)	1 006 755,64
0425	TEKNISK - PARK OG IDRETT	2 226 021	2 226 021,00	-
0456	NEDBETALING GJELD HØNEFOSS IDRETTSPARK	2 963 172	2 963 172,00	-
0501	MASKINPARK	1 218 150	1 093 750,00	124 400,16
0522	BRR - KJØPE UT LEASET SKOGBRANNBIL	620 000	550 000,00	70 000,00
0700	DATAUTSTYR	6 452 732	5 694 647,89	758 084,07
0720	HELSEOMRÅDENE PÅKOSTNING OG UTSTYR	283 690	138 187,50	145 502,85
0788	IT - PROSJEKT SKRIVERE	3 421 659	3 122 384,03	299 275,34
0789	IT - ELEKTRONISK MELDINGSUTVEKSLING	590 804	269 480,85	321 323,16
0790	NYTT ØK.-/ LØNNS- OG PERSONALSYSTEM	5 837 799	5 659 216,56	178 582,41
0796	UTSTYR RENHOLD OG VAKTMESTERE	446 765	336 838,41	109 927,03
<b>Sum utvalg ikke rentable investeringer</b>		<b>57 924 262</b>	<b>46 141 457,40</b>	<b>11 782 804,51</b>

Rentable investeringer		REGULERT BUDSJETT	REGNSKAP	UBENYTTET BEVILGNING*
PROSJEKT	TEKST			
0179	UTSKIFTING AVLØPSLEDNINGER	4 994 234	5 134 269,02	(140 035,20)
0199	FELLESPROSJEKTER VA HØNEFOSS	2 522 031	2 506 686,70	15 343,98
0201	ASK-MUGGERUD VANNLEDN	835 263	839 284,70	(4 021,32)
0224	NYTT SD-SYSTEM VANN	1 227 271	937 937,27	289 334,09
0229	NYTT SD-SYSTEM AVLØP	1 200 332	1 419 579,70	(219 247,35)
0245	NØDSTRØMMAGGREGATER VANNFORSYNING	1 193 115	662 721,00	530 393,64
0321	HOVEDPLAN VANN	2 573 877	3 907 419,45	(1 333 542,02)
0335	RINGERIKE VANNVERK	1 607 461	2 017 148,00	(409 687,00)
0338	AKSJON STEINSFJORDEN/KUR	295 157	150 000,00	145 156,60
0345	SANERING NYMOEN - HEN	958 228	646 478,50	311 749,50
0347	UTVIDELSE AV MONSERUD RENSEANLEGG	700 000	1 020 485,18	(320 485,18)
0351	RENSEANLEGG NES I ÅDAL	2 199 282	2 515 216,20	(315 934,20)
0364	HOVEDPLAN AVLØP	5 565 116	3 842 980,41	1 722 135,09
0375	VANNVERK NES I ÅDAL	1 244 881	1 219 442,79	25 438,44
0376	UTSKIFTING VANNLEDNINGER	3 738 597	3 294 242,26	444 354,61
0482	RENSEANLEGG MONSERUD UTOHUSARBEIDER	277 620	147 765,60	129 854,19
<b>Sum utvalg rentable investeringer</b>		<b>31 132 465</b>	<b>30 261 656,78</b>	<b>870 807,87</b>

\* Parentes betyr merforbruk.

## Note 20 - Anleggsmidler

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5
<b>Eiendeler</b>	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende
<b>Avskr plan</b>	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivningsplan i henhold til regnskapsforskriftens § 8.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Sum
<b>Bokført verdi 01.01.2014</b>	37 328 100,36	31 994 642,66	159 923 268,75	507 263 307,76	209 604 379,23	946 113 698,76
Tilgang (aktivering) i regnskapsåret	13 248 483,28	12 660 113,16	26 662 403,03	22 686 786,91	396 213,25	75 653 999,63
Oppskrivninger	-	-	-	-	-	-
Avgang (salg) i regnskapsåret	-	-	-	-	-	-
Avskrivninger i regnskapsåret	(11 193 382,00)	(5 800 402,08)	(12 740 199,71)	(17 916 392,02)	(6 002 986,10)	(53 653 361,91)
Nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Reverserte nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
<b>Bokført verdi 31.12.2014</b>	<b>39 383 201,64</b>	<b>38 854 353,74</b>	<b>173 845 472,07</b>	<b>512 033 702,65</b>	<b>203 997 606,38</b>	<b>968 114 336,48</b>

## Note 21 - Selvkost 2014

(tall i hele 1 000)

	Vann	Avløp	Septikk	Feiing
A) Direkte driftsutgifter	15 791	22 263	2 046	5 292
B) Henførbare indirekte driftsutgifter	824	1 022	50	497
D) Kalkulatoriske rentekostnader	3 340	4 549	43	71
C) Kalkulatoriske avskrivninger	5 003	8 261	366	71
E) Andre inntekter	800	903	0	100
<b>F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)</b>	<b>24 158</b>	<b>35 192</b>	<b>2 505</b>	<b>5 831</b>
G) Gebyrinntekter	25 615	36 655	3 291	6 743
<b>H) Årets finansielle resultat (G-F)</b>	<b>1 457</b>	<b>1 463</b>	<b>786</b>	<b>912</b>
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	1 457	1 463	786	912
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0	0
<b>K) Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
L) Saldo selvkostfond per 1.1	-124	-635	-447	-297
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	15	3	-1	4
<b>N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+J)</b>	<b>1 348</b>	<b>831</b>	<b>338</b>	<b>619</b>
O) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	106	104	131	116
P) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100	100	100	100

### Vann, avløp og septikk:

Ved avslutningen av regnskap for 2013 oppnådde ingen av disse selvkostområdene balanse og alle fondsmidler ble brukt opp. Til tross for at fondsmidler ble brukt til dekning var det ikke nok midler på fond noe som medførte at alle tre selvkostområdene sto med negative fond i utgående balanse for 2013. Det er tatt grep i 2014 for å gjenoppnå selvkostbalanse. Dette har hatt positiv virkning og alle tre selvkostområdene dekker opp negative fond og begynner å bygge nye fond. Finansiell dekningsgrad for vann var i 2014 på 106%, avløp på 104% og septikk på 131%.

### Feiing:

Selvkostfondet for feiing har vært negativt i perioden 2009-2013. I realiteten har kommunen subsidiert innbyggerne med 1,8 mill. kroner i perioden 2009 - 2011. Fra 2012 har KS vedtatt at feiing og tilsyn skal faktureres 3 ganger årlig på lik linje med vann og avløp. Dette sikrer at man får en mer stabil og forutsigbar inntekt og at innbyggerne i løpet av en fireårsperiode får de tjenestene de betaler for. Med dette snudde trenden i 2012 og det negative fondet ble redusert noe. Beregning for 2013 viste at det negative fondet ble betraktelig redusert fra om lag 1,5 mill. kroner til om lag 0,3 mill. kroner. Beregning for 2014 viser en finansiell dekningsgrad på 116% noe som bidrar til dekning av negativt fond i tillegg til at man begynner å bygge fond. Gebyr holdes stabil.

## Note 21 - Selvkost 2014 fortsetter

(tall i hele 1 000)

	Regulerings- planer	Bygge- og eierseksjon- eringssaker	Kart og oppmåling
A) Direkte driftsutgifter	660	5 894	3 190
B) Henførbare indirekte driftsutgifter	135	1 290	365
D) Kalkulatoriske rentekostnader	0	1	0
C) Kalkulatoriske avskrivninger	4	6	0
E) Andre inntekter	38	261	142
<b>F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)</b>	<b>761</b>	<b>6 930</b>	<b>3 413</b>
G) Gebyrinntekter	1 290	5 497	2 433
<b>H) Årets finansielle resultat (G-F)</b>	<b>529</b>	<b>-1 433</b>	<b>-980</b>
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	529	0	0
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	1 433	980
<b>K) Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
L) Saldo selvkostfond per 1.1	-642	-1 616	-972
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-10	-62	-40
<b>N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+J)</b>	<b>-123</b>	<b>-3 111</b>	<b>-1 992</b>
O) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	170	79	71
P) Årets selvkostgrad i % (G/(F+J))*100	100	100	100

### Reguleringsplaner:

Ringerike kommune subsidierte i 2012 innbyggerne med om lag 0,2 mill. kroner i denne ordningen. Også i 2013 var gebyrinntektene vesentlig lavere enn utgiftene, noe som medfører en subsidiert på om lag 0,4 mill. kroner. I 2014 er resultatet vesentlig bedret og med finansiell dekningsgrad på 170% dekkes størstedelen av opparbeidet negativt fond fra 2012 og 2013.

### Bygge- og eierseksjoneringsaker:

Ringerike kommune subsidierte innbyggerne med om lag 1,4 mill. kroner i denne ordningen i 2012. I 2013 dekket inntektene i større grad utgiftene, og subsidieringen er redusert til om lag 0,2 mill. kroner. I 2014 har byggesak vært langt unna å oppnå selvkostdening med kun 79% finansiell dekningsgrad. Negativt fond doubles i størrelse.

### Kart og oppmåling:

Ringerike kommune subsidierte innbyggerne med om lag 0,4 mill. kroner i denne ordningen i 2012. I 2013 var subsidieringen om lag 0,6 mill. kroner. Den negative utviklingen fortsetter i 2014 hvor finansiell dekningsgrad kun ligger på 71%. Dette medfører at negativt fond doubles.